

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

Speciální základní škola a Mateřská škola Kladno, Pařížská 2199, příspěvková organizace

2024/2025

Základní údaje školy	3
Charakteristika školy	5
Hlavní vzdělávací cíle	6
Analýza výchozí situace školy	7
Vnější zdroje	8
Vnitřní zdroje	13
Přehled výskytu rizikového chování v uplynulém školním roce	14
Vymezení cílových skupin	17
Žáci	17
Pedagogové	17
Rodiče, zákonní zástupci	17
Témata prevence rizikového chování zařazována do vyučování	18
Základní škola speciální a Mateřská škola	18
Základní škola 1. stupeň	19
Základní škola 2. stupeň	20
Současný stav problematiky na škole	21
Dlouhodobé cíle	21
Střednědobé cíle	21
Krátkodobé cíle	22
Konkrétní programy primární prevence ve škole	24
Dlouhodobé akce	24
Plánované akce na školní rok 2024/2025	25
Hodnocení PPŠ / Evaluace 2023/2024	37
Krizový plán – řešení přestupků	38
Školní poradenský tým:	38
Účastníci plnění krizového plánu:	38
Jak postupovat	39
Šikana	39
NÁLEZ ALKOHOLU V PROSTORÁCH ŠKOLY	41
ZADRŽENÍ ALKOHOLU U ŽÁKA	42
ŽÁK PO POŽITÍ ALKOHOLU	42
KOUŘENÍ VE ŠKOLE, V AREÁLU ŠKOLY, NA AKCÍCH ŠKOLY, PŘI VYUČOVÁNÍ MIMO AREÁL ŠKOLY	43
PODEZŘENÍ Z UŽITÍ OMAMNÝCH A PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK	43
ŽÁK PŘINESE DO ŠKOLY OPL, PŘEDVÁDÍ JE, NABÍZÍ, PRODÁVÁ	44
ZJIŠTĚNÉ STOPY TÝRÁNÍ, PODEZŘENÍ NA TÝRÁNÍ NEBO POHLAVNÍ ZNEUŽÍVÁNÍ	45
ŽÁK SE SVĚŘÍ, ŽE JE DOMA TÝRÁN, POHLAVNĚ ZNEUŽÍVÁN	45
NEOMLUVENÁ NEPŘÍTOMNOST ŽÁKA VE VYUČOVÁNÍ	45
Program proti šikanování	46
Postupy pro vyšetřování a řešení šikany	49
Školní řád	50

Základní údaje školy

Název a adresa školy	Speciální základní a Mateřská škola Kladno, Pařížská 2199, příspěvková organizace
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Taťána Semančíková
Telefon na ředitele	606 077 055
E-mail na ředitele	semancikova@koralekkladno.cz
Konzultační hodiny	Úterý 8:00-11:00

Jméno školního metodika prevence	Bc. Kristýna Stříbrná
E-mail	stribrna@koralekkladno.cz
Specializační studium	Studuje
Realizátor vzdělávání	INFRA.cz
Konzultační hodiny	Pondělí 14:00 – 15:00

Jméno výchovného poradce	Mgr. Petra Polívková
Telefon	720 811 233
E-mail	polivkova@koralekkladno.cz
Specializační studium	Ano
Realizátor vzdělávání	Ped.f. UK
Konzultační hodiny	Pondělí 12:00-14:00

	Počet tříd	Počet žáků	Počet pedagogických pracovníků	Počet asistentů pedagoga
ZŠ – 1. stupeň	3	26	4	5
ZŠ – 2. stupeň	2	14	7	2
ZŠS – 1. díl	4	30	6	7
ZŠS – 2. díl	3	22	4	6
celkem	12	92	21	20

Charakteristika školy

V základní škole poskytujeme základní vzdělání žákům se souběžným postižením více vadami, s lehkým mentálním postižením. Hlavním cílem a posláním základní školy je vybavit absolventy takovými dovednostmi, schopnostmi, znalostmi a vědomostmi, aby našli uplatnění v praktickém životě, a to občanském, rodinném i profesním. Zásadní je rozvoj sociálních, komunikačních a praktických dovedností. S ohledem na rozdílnou úroveň rozumových schopností žáků, schopnosti učení a pracovních výsledků, přistupujeme ke každému žákovi individuálně, respektujeme jeho zdravotní stav a možnosti. Každý i sebemenší pokrok v rozvoji osobnosti žáka pozitivně hodnotíme. Předpokladem úspěchu je aktivní tvořivé učení s uplatňováním různých přístupů, metod a forem práce s využíváním mnoha didaktických, audiovizuálních a interaktivních pomůcek.

V základní škole speciální poskytujeme základy vzdělání žákům se souběžným postižením více vadami, se středně těžkým a těžkým mentálním postižením. Hlavním cílem a posláním základní školy speciální je umožnit žákům získávat a osvojovat si základní vědomosti, dovednosti a návyky. Vzdělávání je zaměřeno na rozvíjení a osvojování poznatků potřebných v běžném životě, k vykonávání jednoduchých pracovních činností a k vypěstování návyků sebeobsluhy. Vyučování je prožitkové a výběr činností, metod a forem práce plně respektuje individuální zvláštnosti žáků. Pedagogičtí pracovníci se při vyučování zcela přizpůsobují psychickému i fyzickému stavu žáka, se žákem pracují individuálně za přispění nejvyšší míry podpůrných opatření.

Základní škola a základní škola speciální jsou sloučeny v jedné budově. Mateřská škola je odloučené pracoviště, které se nachází asi 200 m od školy základní. Škola má ve svém areálu zahradu, disponující vybavením potřebným pro pěstitelské práce, hřiště ve tvaru hradu pro potřeby volnočasových aktivit školní družiny a sportovní hřiště se sportovním vybavením. Součástí vybavení školy je i kuchyně, jídelna, tělocvična, výtvarný ateliér, keramická dílna, kovodílna a počítačová místnost. V každé třídě je interaktivní tabule, dva počítače a ipad. Další ipady a IT pomůcky jsou volně přístupné všem pedagogům.

Školní družina má tři oddělení a školní klub má oddělení dvě. Školní družina a školní klub jsou provozovány ve třídách po skončení výuky.

Škola sdružuje:

1. základní školu
2. základní školu speciální
3. mateřskou školu
4. školní družinu
5. školní klub
6. školní jídelnu

Hlavní vzdělávací cíle

ZŠ - Hlavní vzdělávací cíle - žáci s lehkou mentální retardací a žáci se souběžným postižením více vadami

Gramotnostní pojetí výuky v ZŠ - zaměřit se na provázanost jednotlivých gramotností /čtenářské, komunikační, matematické, finanční, počítačové, digitální, přírodovědné, společenské... /, což je nezbytným předpokladem kvalitního učení a následného využití v praxi.

1. stupeň ZŠ:

- Osvojit základy čtení, psaní a matematických dovedností
- Propojit získané poznatky a dovednosti s praxí
- Podle možností žáků rozvíjet komunikační schopnosti, podporovat spolupráci a kreativitu

2. stupeň ZŠ:

- Rozvíjet a upevňovat znalosti, poznatky a dovednosti všech vzdělávacích oblastí a propojovat je s praxí
- Rozvíjet komunikační schopnosti v oblasti mluveného i písemného projevu i komunikaci v sociálních sítích
- Osvojit si základy cizího jazyka
- Podporovat a usměrňovat profesní orientaci

ZŠS - Hlavní vzdělávací cíle

Uplatňovat v ZŠS jednotný systém alternativní a augmentativní komunikace u žáků s narušenou komunikační schopností. Poskytnout žákovi komplexní systém výchovy a vzdělávání, včetně zajištění speciálně pedagogické péče

díl I. – žáci se středně těžkou mentální retardací a žáci se souběžným postižením více vadami

- Nacvičovat sebeobsluhu – oblékání, jídlo, hygiena
- Rozvíjet komunikaci verbální i neverbální (komunikační knihy)
- Procvičovat jemnou motoriku (grafomotorika, Vv, Pv,...)
- Procvičovat hrubou motoriku
- Rozvíjet sociální vztahy:
 - učitel – žák
 - žák – žák
 - žák – rodina
 - žák – okolí
- Rozvíjet prostorovou orientaci (škola a okolí, nahoře – dole, vyhledání svého místa, šatna, třída)
- Orientovat se v čase
- Uvědomovat si své vlastní "Já"
 - Reagovat na své jméno, příjmení
 - Sdílet své potřeby
 - Orientovat se na svém těle
- Rozlišit pozdrav dospělého a kamaráda

- Uplatňovat společenské návyky – pozdravit, poprosit, poděkovat, omluvit se, neskákat do řeči - počkat, až druhý domluví, respektovat a tolerovat se vzájemně, vyřizovat jednoduché vzkazy, znát vlastní jméno, jména spolužáků a učitelky

díl II. – žáci s těžkou mentální retardací a žáci se souběžným postižením více vadami

- Připravit se pro praktický život
- Samostatnost ve výuce, v sebeobsluze, v pracovních činnostech
- Orientovat se v čase
- Pěstovat vzájemný respekt, úctu, sebeúctu, vhodné společenské chování

Analýza výchozí situace školy

Situaci v oblasti rizikového chování ovlivňuje složení žáků školy.

Žáci základní školy speciální, tj. žáci se středně těžkou a těžkou mentální retardací a žáci s poruchou autistického spektra tvoří více než polovinu žáků naší školy. Výskyt rizikového chování u těchto žáků je minimální, přesto jsou do preventivních aktivit zařazováni. Aktivity jsou jim adekvátně přizpůsobovány jejich individuálním možnostem a schopnostem.

Zvýšenou pozornost v oblasti rizikového chování je tedy třeba věnovat žákům základní školy. Téměř v každé třídě jsou vždy nejméně dva postupné ročníky, žáci jsou na různé mentální i sociální úrovni. Tito žáci jsou součástí většinové populace a přichází poměrně často do styku s nevhodnými vzory. S agresivitou a netolerancí se setkáváme hlavně u žáků, kteří do naší školy nastupují z běžných základních škol do různých ročníků a u žáků s ADHD, s PAS a jinými psychiatrickými diagnózami. Hledají své postavení v novém kolektivu. Odpovídají tomu programy PPŠ. Aktivity podporující vzájemné poznávání, toleranci a spolupráci jsme se zařadili již od nejnižších tříd. S kouřením se podle našich zjištění setkávají žáci nejčastěji v 5. ročníku, proto program „Kouření Ne“ zařazujeme již od 4. ročníku - 6. ročníku. Nejstarší žáci stále nezvládají bezpečný pohyb na sociálních sítích. Velmi často i přes opakované informace si nepřipouští možnost zneužití. Samozřejmě tedy bude zapojení do akce Bezpečnější internet, neustálé opakování si pravidel bezpečného pohybu na internetu a sociálních sítí, absolvování programů s tímto tématem.

Vnější zdroje

Legislativa:

Minimální preventivní program vychází z legislativy zákonných norem a metodických doporučení, při poskytování prevence a řešení problémů se o ní rovněž opírá.

Základní právní dokumenty:

- Úmluva o právech dítěte
- Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon
- Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině
- Zákon č. 29/ 1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol
- Zákon č. 37/ 1987 Sb., o ochraně před alkoholem a jinými toxikomaniemi
- Zákon č. 218, o soudnictví ve věcech mládeže
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 476/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb. a zákona č. 563/2004 Sb.
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona.
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

Nařízení vlády:

- Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické, přímé pedagogicko psychologické činnosti pedagogických pracovníků

Vyhlášky:

- Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Vnitroresortní předpisy MŠMT:

- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 423/99-22, Věstník MŠMT sešit 5/1999
- Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů č. j. 20 006/2007-51 ze dne 16. 10. 2007, Věstník MŠMT sešit 11/listopad 2007
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 28 275/2000-22, Věstník MŠMT sešit 1/2001
- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č. j. 10 194/2002-14, Věstník MŠMT sešit 3/2002

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k vzdělávání žáků se speciálními poruchami učení nebo chování č. j. 13 711/2001-24, Věstník MŠMT sešit 9/2002
- Informace o spolupráci předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané č. j. 25 884/2003-24, Věstník MŠMT sešit 11/2003.

Spolupracující organizace při prevenci a řešení projevů rizikového chování v oblasti Kladna:

Poskytovatel	Kontaktní údaje	Adresa
MMK Oddělení sociálně právní ochrany dětí	312 604 704 Ivana.svobodova@mestokladno.cz	Nám. 17. listopadu 2840, Kladno
MMK Oddělení sociálně-právní ochrany a prevence	312 604 703 Magda.michalova@mestokladno.cz	Nám. 17. listopadu 2840, Kladno
MMK Oddělení sociální práce, krizového řízení a bezpečnosti	312 604 702 Pavla.smatlakova@mestokladno.cz	Nám. 17. listopadu 2840, Kladno
Speciálně pedagogické centrum při základní škole	720 026 007 Tereza.cernohorska@zskladnopariska.cz	Pařížská 2194, Kladno
Pedagogicko-psycho logická poradna SK	312 661 044	Cyrila Boudy 2953, Kladno
Policie ČR, Obvodní oddělení Kladno Kročehlavy	974 873 566 974 873 568	Kosmonautů 2117, Kladno

PČR	974 873 236	Havířská 632, Kladno
Klinický psycholog, diagnostika, psychoterapie	312 615 122 ksirova@seznam.cz	K Nemocnici 2305, Kladno
Psychiatr	251 097 296 736 609 461 Volat Po, Út, St – 9:30 – 17:00	Na Dlouhém lánu 11, Praha 6 Poliklinika, 2.p., dveře č. 215
Středisko výchovné péče Slaný	312 520 569 svp@svpslany.cz	Tomanova 1361, Slaný

Organizace poskytující poradenské služby:

Krizová pomoc v oblasti drog a návykového chování	312 604 711	Náměstí 17. listopadu 2840
Pedagogicko-psycholog ická poradna SK	kladno@pppsk.cz 312 661 044 733 640 082 Okresní metodik prevence Mgr. Bohumila Zbiralová Ppp.kladno.prevence@seznam.cz	Cyrila Boudy 2953, Kladno
Speciálně pedagogické centrum při základní škole	Spc.Kladno@centrum.cz 720 026 007	Pařížská 2249, Kladno
ROSA – středisko pomoci ohroženým dětem	info@spod.cz 312 267 917	Římská 2846, Kladno

	312 262 121	
Adiktologická dorostová ambulance	<p>poradna@zsi-kladno.cz</p> <p>terapie@zsi-kladno.cz</p> <p>606 770 175</p> <p>312 292 339</p> <p>603 273 142</p>	Jana Palacha 1620 (2.p.), Kladno
Člověk v tísni o.p.s.	<p>Tereza.belohradska@clovekvtsni.cz</p> <p>774 321 724</p>	Kročehlavská 1311, Kladno
SPC při ZŠ	<p>12zskladno-spc@seznam.cz</p> <p>312 310 059</p>	Brjanská 3078, Kladno
SPC Slunce	<p>kyselova@slunce.info</p> <p>602 861 355</p> <p>Radmila.pokorna@slunce.info</p> <p>775 170 226</p> <p>Jana.sykorova@slunce.info</p> <p>720 520 430</p> <p>Nada.maresova@slunce.info</p> <p>608 581 015</p> <p>Eva.seilerova@slunce.info</p> <p>735 750 052</p>	Hájecká 190, Unhošť
PPP STEP	<p>kancelar@ppporadna.cz</p> <p>602 590 000</p>	Pavlisova 2246/2, Kladno

SPC a PPP Koloběžka Kladno	mdrnova@spzkolobezka.cz	
-------------------------------	-------------------------	--

Zařízení krizové pomoci:

Azylový dům Kladno, o.p.s. J.Hory 1971, Kladno	312 247 016	azylovydumkladno@seznam.cz
Člověk v tísni, o.p.s. Kročehlavská 1311, Kladno	777 787 922 774 321 724	katerina.hulova@clovekvtsni.cz
Dětská psychiatrická klinika, Fakultní nemocnice v Motole	224 433 400 224 433 401	psychiatrie@fnmotol.cz
Dětské krizové centrum V Zápolí 1250/21, Praha 4 Michle 141 00	linky důvěry: 241 484 149 777 715 215 241 480 511 777 664 672	ambulance@ditekrize.cz problem@ditekrize.cz
Linka důvěry Kladno	312 684 444 777 684 444	poradenstvi@ldkladno.cz
Mgr. Květuše Kšírová - klinický psycholog K Nemocnici 2814, Kladno	312 615 122	ksirova@seznam.cz
MUDr. Macek Jiří Na Dlouhém lánu 563/11 Praha 6	251 097 296	drjmacek@seznam.cz
SPC Kladno Pařížská 2249	720 026 007	spc.kladno@centrum.cz
Pedagogicko-psychologická poradna Cyrila Boudy 2953, Kladno	312 661 044 312 660 436	kladno@pppsk.cz
PhDr. Jitka Řehulková Mánesova 1766, Kladno	312 241 301	

PhDr. Marcela Pospíšilová K Nemocnici 2814, Kladno	605 559 090 312 615 128	
Psychiatrická klinika 1. LF a VFN – odd. pro poruchy příjmu potravy	224 965 362	
Centrum pro zdravotně postižené a seniory středoč.kraje Hřebečská 2680, Kladno	312 682 244 731 107 808	szdp-kladno@volny.cz
ROSA - středisko pomoci ohroženým dětem Římská 2646, Kladno 4	312 267 917	info@strediskorosa.cz
Středisko výchovné péče Slaný Tomanova 1361, Slaný	312 520 569 778 534 749	svp@svpslany.cz
STŘEP - středisko pomoci dětem a rodinám Rooseveltova 1365, Kladno	313 516 450 724 262 401	strep.kl@centrum.cz
Zařízení soc. intervence Kladno Intervenční centrum Ambulance pro dorost ADA+	312 292 334 312 292 339	www.zsi-kladno.cz

Vnitřní zdroje

Školní vzdělávací program, školní řád, vnitřní směrnice školy, školní poradenské pracoviště, webové stránky školy, konzultace s žáky a se zákonnými zástupci, metodická sdružení, vedení diagnostik.

Přehled výskytu rizikového chování v uplynulém školním roce

	1. roční k ZŠ	2. roční k ZŠ	3. roční k ZŠ	4. roční k ZŠ	5. roční k ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekund a	8. r. ZŠ / terci e	9. r. ZŠ / kvart a	10. roční k ZŠ...	Suma sloupc ů
Špatné vztahy mezi žáky	0	0	0	0	2	0	2	12	12	0	28
Vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Případy využití elektronických prostředků k opakovanému záměrnému psychickému ubližování	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	3
Projevy rasismu a xenofobie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy	0	0	0	0	0	0	15	18	14	0	47
Záškoláctví	0	0	0	0	0	0	2	1	1	0	4

Podezření na skryté záškoláctví	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rizikové chování ve sportu, rizikové pohybové aktivity, extrémní sporty atd.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rizikové chování v dopravě	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poruchy příjmu potravy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sebepoškozování a autoagrese	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kriminální chování - přestupky, provinění, trestné činy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zanedbávání, zneužívání či týrání dítěte	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Užívání tabáku.	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Užívání alkoholu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Užívání konopných látek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Užívání dalších návykových látek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Závislostní chování pro nelátkové závislosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suma řádků	0	0	0	0	2	0	20	33	30	0	85

Vymezení cílových skupin

Žáci

Vedení žáků k sebevědomí, správnému sebehodnocení, stanovení si reálných cílů v životě, k poznání sebe sama, k zvládnutí stresů, k dovednostem řešit své problémy bez pomoci léků a jiných návykových látek.

Vedení žáků k ohleduplnému jednání, k dodržování morálních a společenských pravidel, k odpovědnosti, ke kultivované mluvě, ke kvalitním volnočasovým zájmovým činnostem, k budování kvalitního hodnotového systému a zlepšování životního stylu

Kompetence žáků ZŠ utvářené PPŠ

Žák by měl na konci daného období:

1. stupeň

- Pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením a pitím alkoholu
- Znat jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- Mít vědomosti, jak udržovat zdraví
- Znat činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví, a zařadit činnost do denního režimu, osvojovat si zdravý životní styl
- Vědět o zákonech omezujících kouření, užívání alkoholu a drog
- Rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- Pojmenovat mezilidské vztahy

2. stupeň

- Respektovat odlišné názory, zájmy a odlišné způsoby chování
- Uplatňovat vhodné řešení neshod se spolužáky, spory řešit nenásilným způsobem
- Znat činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů
- Zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- Rozpoznávat protiprávní jednání a odpovědnost za protiprávní činy
- Mít základní vědomosti o návykových látkách
- Znat způsoby odmítání návykových látek a vědomě tyto způsoby užívat

Pedagogové

Pedagogové se soustavně vzdělávají v oblasti primární prevence a sociálních kompetencí, rozvíjí své komunikační a kooperační dovednosti a zkvalitňují vědomosti a dovednosti v oblasti prevence a práce s žáky.

Rodiče, zákonní zástupci

Rodičům a zákonným zástupcům poskytujeme informace v oblasti prevence, výchovy a vzdělávání jejich dětí. Poskytujeme jim informace ohledně dalšího vzdělávání či umístění jejich dětí a je jim zprostředkována podpora při řešení obtížných životních situacích.

Témata prevence rizikového chování zařazována do vyučování

Základní škola speciální a Mateřská škola

Zdravý životní styl

- rozvoj dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu
- zdravotní prevence
- výchova sebedůvěry a sebejistoty
- výchova k co největší samostatnosti
- výchova ke vzájemné pomoci, respektu, toleranci, empatii, ke spolupráci v kolektivu třídy
- výchova k rozhodování sama za sebe – přijímání dáreků a komunikace pouze se známými lidmi
- vytváření optimálních podmínek pro vzdělávací proces – využívání alternativních metod výuky s přihlédnutím k postižení žáků
- otevřené partnerství – vytváření dobrého vztahu ke škole a spolužákům, otevřené vztahy s rodiči
- ke spolupráci s ostatními žáky, k citlivosti ke smyslovému vnímání

Základní škola 1. stupeň

- výchova ke vzájemné pomoci, respektu, empatii, ke spolupráci ve třídě a ve škole
- výchova ke zdravému životnímu stylu (zásady hygieny, správná životospráva, radost z dosažených výsledků...)
- výchova umění říci ne – odmítání ve vztahu k ochraně zdraví
- vytváření optimálních podmínek pro vzdělávací proces
- vytváření příznivého psychosociálního klima ve škole
- základy etického chování, vztahy mezi vrstevníky, postavení dítěte ve vztahu k dospělému a naopak, poznávání rozdílů jiných kultur (etnik)
- vytváření optimálních podmínek pro vzdělávací proces
- spolupráce s rodiči – aktivní pomoc při výchově dobrého vztahu ke škole, aktivní pomoc při řešení možných problémů
- předání základních informací o nebezpečí užívání alkoholu, škodlivosti kouření
- chování na sociálních sítích - kyberšikana
- předcházení a důsledné řešení šikany, rasismu, záškoláctví

Základní škola 2. stupeň

- výchova ke zdravému životnímu stylu – výchova k odpovědnosti za své zdraví a zdraví svých blízkých
- důsledné utváření návyků správného chování – vztahy mezi spolužáky, empatie a respektování druhé osoby a jejího postižení, vztahy mezi pohlavími
- vytváření optimálních podmínek pro vzdělávací proces – individuální programy
- seznámení s dostupným poradenstvím – Linka důvěry, SPC Pařížská 2249 Kladno, PPP C.Boudy 2953 Kladno
- zvýšená pozornost rizikovým žákům
- profesní příprava
- informovanost o nebezpečí užívání návykových látek, alkoholu, škodlivosti kouření
- sexuální výchova
- předcházení a důsledné řešení šikany, rasismu
- předcházení a důsledné řešení záškoláctví
- výchova k samostatnosti – odpovědnost za své jednání, rozhodování, umění odmítat (parta)
- odsouzení diváckého násilí
- informovat o poruchách příjmu potravy
- bezpečný pohyb na sociálních sítích - kyberšikana

Současný stav problematiky na škole

Situaci v oblasti rizikového chování ovlivňuje složení žáků školy.

Žáci základní školy speciální, tj. žáci se středně těžkou a těžkou mentální retardací a žáci s poruchou autistického spektra tvoří více než polovinu žáků naší školy. Výskyt rizikového chování u těchto žáků je minimální, přesto jsou do preventivních aktivit zařazováni. Aktivity jsou jim adekvátně přizpůsobovány jejich individuálním možnostem a schopnostem.

Zvýšenou pozornost v oblasti rizikového chování věnujeme žákům základní školy. Téměř v každé třídě jsou vždy nejméně dva postupné ročníky, žáci jsou na různé mentální i sociální úrovni. Tito žáci jsou součástí většinové populace a přichází poměrně často do styku s nevhodnými vzory. S agresivitou a netolerancí se setkáváme hlavně u žáků, kteří do naší školy nastupují z běžných základních škol do různých ročníků a u žáků s ADHD, s PAS a jinými psychiatrickými diagnózami. Hledají své postavení v novém kolektivu. Odpovídají tomu programy PPŠ. Aktivity podporující vzájemné poznávání, toleranci a spolupráci jsme se zařadili již od nejnižších tříd. S kouřením se podle našich zjištění setkávají žáci nejčastěji v 5. ročníku, proto program „Kouření Ne“ zařazujeme již od 4. ročníku - 6. ročníku. Nejstarší žáci stále nezvládají bezpečný pohyb na sociálních sítích. Velmi často i přes opakované informace si nepřipouští možnost zneužití. Samozřejmostí tedy bude zapojení do akce Bezpečnější internet, neustálé opakování si pravidel bezpečného pohybu na internetu a sociálních sítí, absolvování programů s tímto tématem.

Cíle PPŠ

Dlouhodobé cíle

- Výchova žáků ke zdravému a aktivnímu životnímu stylu
- Vhodné trávení volného času, motivace kladnými vzory
- Vytváření pozitivního sociálního klimatu třídy
- Rozvoj a podpora sociálních kompetencí
- Podpora zdravého sebevědomí a sebedůvěry dětí
- Vícezdrojové financování preventivních programů
- Zlepšovat klima školy, zamezovat šíření rizikového chování mezi žáky
- Zapojit všechny pedagogy školy do plnění školní preventivní strategie
- Zlepšit spolupráci s rodiči
- Zlepšit komunikaci a zkvalitnit vztahy mezi žáky

Střednědobé cíle

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Rozvoj a podpora Podporovat rodiče při řešení obtížných životních situacích
- sociálních kompetencí
- Zkvalitnění spolupráce mezi pedagogy, školou a rodiči i ostatní veřejností
- Zkvalitnění koordinace a kontroly specifické primární prevence
- Zapojit organizace do preventivního programu školy
- Podporovat průběžné vzdělávání všech pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování

- Spolupráce se zákonnými zástupci - průběžná informovanost, nabídka odborné pomoci, pořádání besed a přednášek, zapojení rodin do života školy
- Individuální práce s žáky, kteří mají problematické vztahy
- Podporovat aktivity žáků
- Pracovat s rizikovými jedinci

Krátkodobé cíle

Žáci:

Cíl:	Pravidelné programy primární prevence
Ukazatele dosažení cíle:	Počet programů a počet žáků
Zdůvodnění cíle:	Naplnění strategie primární prevence za účelem eliminace rizikového chování a vedení žáků ke zdravému životnímu stylu.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Výchova žáků ke zdravému a aktivnímu životnímu stylu. Vhodné trávení volného času, motivace kladnými vzory. Vytváření pozitivního sociálního klimatu třídy. Rozvoj a podpora sociálních kompetencí. Podpora zdravého sebevědomí a sebedůvěry žáků. Zlepšit komunikaci a zkvalitnit vztahy mezi žáky.

Zákonní zástupci:

Cíl:	Konzultace s rodiči
Ukazatele dosažení cíle:	Počet realizovaných konzultací
Zdůvodnění cíle:	Naplnění strategie primární prevence.

Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zlepšit spolupráci s rodiči. Podporovat rodiče při řešení obtížných životních situacích. Zlepšovat klima školy.
--------------------------------------	---

Pedagogové

Cíl:	Zvyšování odbornosti v oblasti prevence
Ukazatele dosažení cíle:	Počet školení, počet proškolených
Zdůvodnění cíle:	Naplnění strategie primární prevence.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zapojit všechny pedagogy školy do plnění školní preventivní strategie.

Cíl:	Konzultace s pedagogy
Ukazatele dosažení cíle:	Počet konzultací
Zdůvodnění cíle:	Naplnění strategie primární prevence.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zlepšovat klima školy.

Nepedagogičtí pracovníci školy

Cíl:	Zvyšování odbornosti v oblasti prevence
Ukazatele dosažení cíle:	Počet školení, počet proškolených
Zdůvodnění cíle:	Potřeba zvýšení povědomí nepedagogických pracovníků školy o problematice prevence rizikového chování.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zlepšovat klima školy, zamezovat šíření rizikového chování mezi žáky.

Konkrétní programy primární prevence ve škole

Dlouhodobé akce

- Ničeho se nebojíme
- Zvídavý reportér
- Děti světa
- Běh pro zdraví
- Škola v přírodě
- Adaptační kurz
- Vánoční výstava
- Velikonoční výstava
- Tvořivé dílny pro rodiče
- Kavárna pro rodiče
- Projekt "Ovoce do škol"
- Slavnostní vyřazení vystupujících žáků
- Ekoden
- Čarodejnice

Plánované akce na školní rok 2024/2025

Zákonní zástupci

Název a oborové zaměření vzdělávání	Kavárna pro rodiče
Stručná charakteristika	Pravidelné setkávání rodičů, vedení školy a pedagogů pro udržování zdravých vztahů mezi školou a rodinou. Sdílení obtížných životních situací spojených s hendikepem dítěte v rodině a vzájemná podpora rodičů a pedagogů. Zpětná vazba pro vedení školy o spolupráci pedagogů a rodičů.
Realizátor	Škola sama
Počet zúčastněných	27
Počet hodin	4
Termín konání	Květen 2025

Název a oborové zaměření vzdělávání	Tvořivé dílny pro rodiče
Stručná charakteristika	Rozvinutí seberealizace a vlastní tvorby jako efektivní využití volného času rodičů. Sdružování rodičů s podobnými životními obtížemi.
Realizátor	Škola sama
Počet zúčastněných	16
Počet hodin	8

Termín konání	Listopad 2024, březen 2025
----------------------	----------------------------

Název a oborové zaměření vzdělávání	Vánoční a Velikonoční výstava s besídkou
Stručná charakteristika	Tematická výstava prací žáků školy, vystoupení žáků školy
Realizátor	Škola sama
Počet zúčastněných	87
Počet hodin	Besídka 4x 30. min, výstava 4x, 7 h.
Termín konání	Prosinec 2024, březen 2025

Název a oborové zaměření vzdělávání	Ekoden
Stručná charakteristika	Zapojení rodičů do péče o školní pozemek. Prohlubování kladných vzájemných vztahů mezi školou a rodinou.
Realizátor	Škola sama
Počet zúčastněných	43
Počet hodin	8
Termín konání	Listopad 2024

Název a oborové zaměření vzdělávání	Perníčky
Stručná charakteristika	Upevňování pozitivních vztahů mezi školou a rodinou
Realizátor	Škola sama
Počet zúčastněných	9
Počet hodin	2
Termín konání	Listopad 2024

Pedagogové

Každý člen pedagogického sboru by měl během školního roku absolvovat alespoň dvě školení se zaměřením v oblasti jeho zájmu.

Název a odborné zaměření vzdělávání	Specializační studium k výkonu praxe školního metodika prevence
Stručná charakteristika	Studium je v souladu se zákonem o pedagogických pracovnících. Specializační studium, které seznamuje s legislativou v ČR v oblasti primární prevence, dále s metodikou a vedením v rámci školství.
Realizátor	Infra, s.r.o.
Počet proškolených pedagogů	1
Počet hodin	250
Termín konání	2023/2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	Informace v oblasti prevence
Stručná charakteristika	Informace o novinkách v oblasti prevence, legislativa
Realizátor	Metodik prevence
Počet proškolených pedagogů	Celý pedagogický sbor
Počet hodin	4
Termín konání	Září 2024, únor 2025

Žáci

Název programu	Jsme kamarádi
Typ programu	Zážitkový program Nácvik a trénink dovedností
Stručná charakteristika programu	Aktivity zaměřené na poznávání pravidel chování mezi spolužáky (předcházení šikaně), školního řádu, stanovení pravidel chování ve třídách.
Realizátor	Škola sama – třídní učitelky
Cílová skupina	Celá škola
Počet žáků v programu	95
Počet hodin programu	24

Návaznost na cíle MPP	Prevence šikany
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	2.9 – 6.9.2024
Zodpovědná osoba	Třídní učitelky

Název programu	Ničeho se nebojíme
Typ programu	Zážitkový program Nácvik a trénink dovedností Přednáška, prezentace informací Interaktivní skupinová diskuze
Stručná charakteristika programu	Prohlubování znalostí a dovedností zaměřených na aktuální rizikové chování.
Realizátor	Škola sama – třídní učitelky
Cílová skupina	Celá škola
Počet žáků v programu	95
Počet hodin programu	16

Návaznost na cíle MPP	Zdravý způsob života Prevence kouření Rizikové chování Dopravní výchova Vandalismus Návykové látky
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Říjen 2024, únor 2025, květen 2025
Zodpovědná osoba	Třídní učitelky

Název programu	Hry pro život
Typ programu	Zážitkový program
Stručná charakteristika programu	Hry zaměřené na stmelování kolektivu tříd, vzájemnou komunikaci a spolupráci
Realizátor	Škola sama
Cílová skupina	Žáci 5.,6.,7.,8.,9. třídy
Počet žáků v programu	15
Počet hodin programu	8
Návaznost na cíle MPP	Prevence šikany

Ukazatele úspěšnosti	Počet realizovaných akcí, počet zúčastněných žáků
Termín	Listopad 2024, duben 2025
Zodpovědná osoba	Metodik prevence, třídní učitelky

Název programu	Právo pro každý den
Typ programu	Zážitkový program Přednáška a prezentace informací
Stručná charakteristika programu	Program pro posilování odpovědnosti za své chování, vybrané kapitoly z probačního a resocializačního programu Partners Czech
Realizátor	Škola sama
Cílová skupina	Žáci 8.,9. třídy
Počet žáků v programu	15
Počet hodin programu	2
Návaznost na cíle MPP	Prevence kriminality
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Květen 2025
Zodpovědná osoba	Metodik prevence, třídní učitelky

Název programu	Děti celého světa
Typ programu	Zážitkový program Přednáška a prezentace informací
Stručná charakteristika programu	Projekt zaměřený na poznávání různých etnik a kultur
Realizátor	Škola sama
Cílová skupina	Celá škola
Počet žáků v programu	95
Počet hodin programu	4
Návaznost na cíle MPP	Prevence šikany
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Duben 2025
Zodpovědná osoba	Třídní učitelky

Název programu	Máme se rádi
Typ programu	Zážitkový program
Stručná charakteristika programu	Program pro budování pozitivních životních postojů a hodnot
Realizátor	Škola sama
Cílová skupina	Žáci 1.,2.,3.,4.,5. třídy
Počet žáků v programu	10
Počet hodin programu	4
Návaznost na cíle MPP	Prevence šikany
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Listopad 2024, březen 2025
Zodpovědná osoba	Metodik prevence, třídní učitelky

Název programu	Naši sousedé
Typ programu	Zážitkový program
Stručná charakteristika programu	Program zaměřený na téma diskriminace různých skupin lidí a na podporu rovných příležitostí pro všechny.
Realizátor	Škola sama

Cílová skupina	Žáci 6.,7.,8.,9. třídy
Počet žáků v programu	15
Počet hodin programu	2
Návaznost na cíle MPP	Prevence šikany
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Prosinec 2024
Zodpovědná osoba	Metodik prevence, třídní učitelky

Název programu	Kouření NE!
Typ programu	Zážitkový program
Stručná charakteristika programu	Program věnovaný problematice kouření.
Realizátor	Škola sama
Cílová skupina	Žáci 5.,6.,7. třídy
Počet žáků v programu	10
Počet hodin programu	2
Návaznost na cíle MPP	Prevence užívání návykových látek
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků

Termín	Říjen 2024
Zodpovědná osoba	Metodik prevence, třídní učitelky

Název programu	Den bezpečnějšího internetu
Typ programu	Přednáška a prezentace informací Zážitkový program
Stručná charakteristika programu	Program zaměřený především na bezpečné chování na sociálních sítích
Realizátor	Škola sama
Cílová skupina	Žáci 5.,6.,7.,8.,9., třídy
Počet žáků v programu	8
Počet hodin programu	4
Návaznost na cíle MPP	Prevence kyberšikany
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Únor 2025
Zodpovědná osoba	Metodik prevence, třídní učitelky, koordinátor ICT

Název programu	Bubnovačka
Typ programu	Přednáška a prezentace informací Zážitkový program
Stručná charakteristika programu	Celorepublikový preventivní program proti násilí
Realizátor	Škola sama
Cílová skupina	Celá škola
Počet žáků v programu	95
Počet hodin programu	2
Návaznost na cíle MPP	Prevence šikany
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Listopad 2024
Zodpovědná osoba	Metodik prevence, třídní učitelky

Hodnocení PPŠ / Evaluace 2023/2024

Preventivní program školy je vypracován pro konkrétní potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaných žáků i žáky s nárokem na poskytování jazykové přípravy. Plán aktivit, stanovený Preventivním programem školy, byl splněn. V rámci Preventivního programu školy probíhají ve všech třídách aktivity, které pomáhají vytvářet a rozvíjet příznivé klima třídy i školy.

Aktivity vyvíjené v jednotlivých třídách byly zaměřené na posílení sebevědomí žáků, rozvíjení zdravé soutěživosti, sebepoznání jedinců i kolektivu, spolupráci a komunikaci ve třídách. Věnovali jsme se aktivitám, které předcházejí vzniku šikany a kyberšikany, prohlubovali jsme schopnost orientovat se v kybersvětě či bránit se jinému zneužití na sociálních sítích a rozšíření povědomí o smysluplném trávení volného času.

Za základní kameny prevence považujeme stanovení pravidel včetně jejich dodržování a komunikaci, proto jsme se věnovali stanovení jasných pravidel ve třídě, uzpůsobené potřebám jednotlivých tříd a rozvíjení komunikačních dovedností žáků.

Velká část práce v oblasti preventivních aktivit je zaměřena na žáky základní školy, a to převážně proto, že jejich rozumové a sociální dovednosti jim umožňují volný a samostatný pohyb ve společnosti a činí je zneužitelnější a zranitelnější ve všech oblastech rizikového chování.

Krizový plán – řešení přestupků

Krizový plán je zpracován podle platných vyhlášek a metodických pokynů

1. Zákon č. 561/2004 Sb. Zákon o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon)
2. Metodické doporučení MŠMT č.j.: 21291/2010-28 k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních
3. Metodický pokyn MŠMT 10 194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
4. Metodický pokyn MŠMT 25 884/2003-24 spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané
5. Metodický pokyn MŠMT 14 423/99-22 k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance
6. Zákon č. 379/20015 Sb., k ochraně před škodami působenými tabákem, alkoholem, návykovými látkami
7. Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. 21149/2016

Školní poradenský tým:

zást. ředitelky školy: Mgr. Petra Polívková

výchovný poradce: Mgr. Petra Polívková

metodik prevence: Bc. Kristýna Stříbrná

Účastníci plnění krizového plánu:

třídní učitelé

vychovatelky

asistenti pedagoga

provozní zaměstnanci

Jak postupovat

Šikana

- všichni pracovníci školy si důsledně všímají nepřímých a přímých znaků šikanování, své poznatky předávají třídnímu učiteli
- v případě propuknutí skupinového násilí či brutální šikany jsou všichni pracovníci školy povinni zasáhnout ve prospěch oběti

Opakované projevy nepřímých znaků šikany

1. informovat třídního učitele
2. ve spolupráci s ostatními vyučujícími sledovat žáka, vytvářet podmínky pro zabránění vzniku případné šikany

Přímé znaky šikany

1. ochrana oběti
2. vyšetřit situaci
3. provést zápis o šetření /zápis založen u MP/
4. informovat vedení školy, VP, MP
5. zápis do žákovské knížky
6. projednání s rodiči oběti i agresora /vždy odděleně/ - VK, MP
7. výchovné opatření: napomenutí, důtka třídního učitele, ředitelská důtka, snížená známka z chování: uspokojivé, neuspokojivé; vždy individuálně po projednání VK

Učitel je svědkem šikany – brutálního násilí

1. Překonání šoku pedagoga!
2. Bezprostřední záchrana oběti (zaštitit svým tělem oběť)! Odvést okamžitě ze třídy!
3. Ihned se vrátit zpět do třídy nebo do ní poslat jiného pedagoga nebo zaměstnance školy (zabránění domluvě agresorů na křivé skupinové výpovědi)! Zalarmovat další pedagogy a domluvit se na spolupráci při vyšetřování – i za cenu přerušování výuky!
Nejlépe rozdělit třídu na 2 poloviny, zabezpečit pedagogický dozor.
4. Pokračovat v pomoci a podpoře oběti (dát oběti napít, zajistit lékařské vyšetření)!
Po návratu od lékaře nepouštět oběť zpět do třídy.

5. Kontaktovat rodiče oběti.

Při rozhovoru s rodiči se vyvarovat slovu šikana, lépe je používat trápené nebo ubližované dítě. Hovořit s nimi „na rovinu“, ujistit je, že se konflikt řeší. Dohodnout s rodiči, jakým způsobem bude zajištěna bezpečnost dítěte (nejlépe nechat doma).

6. Ohlásit celou věc policii a kurátorovi pro mládež.

7. Následuje vlastní vyšetřování.

Pravidla při vyšetřování šikany:

- upozornit na provádění zápisu
- netlačit, nechat je říct to, co chtějí
- mít při vyšetřování třetí osobu proti obvinění ze strany rodičů
- pokračuje pomoc a podpora oběti
- začít vyšetřování se „zdravým jádrem“, nikdy nezačínat agresory

Rozhovor se svědky:

Svědky vyslechnout postupně, pokud se rozcházejí ve výpovědi je možná konfrontace všech svědků, navodit atmosféru podpory a povzbuzení, že jejich spolupráce nebude prozrazena a je zajištěna jejich bezpečnost, vše si zapisovat

Rozhovor s agresory:

Agresor se po rozhovoru nesmí vrátit zpět do třídy!

1. Zahřívací předkolo - sednout si proti agresorovi, říct mu to „natvrdo“, chtít vědět, co všechno dělal, upozornit na zapisování, potom mlčet!
2. Monolog - nerušit mu jeho prostor, dívat se do očí, nepovzbuzovat, jen si vše zapisovat, počkat až domluví
3. Dialog – doplňující otázky klást otázky tak, aby se zapletl do vlastních lží, stupňovat citové napětí, nabídnout polehčující okolnosti v případě přiznání se, nechat si od něj podepsat zápis. Zopakovat se všemi agresory. Každého po rozhovoru odvést do jiné třídy, místnosti/dozor/
4. Konfrontace - všem agresorům naráz oznámit, jak kdo z nich vypovídal začnou se mezi sebou dohadovat a pomlouvat. Agresorům oznámit, jak budou postiženi v případě, že oběť znovu napadnou (např. při jakémkoli náznaku šikanování snížení známky z chování, případ nahlášen policii, OSPODu). Zdůraznit, že k jejich snaze napravit situaci bude přihlédnuto při jednání ve výchovné komisi.

ZÁPIS! VŠE SI NECHAT PODEPSAT! Pokud odmítne, zapište.

Rozhovor s obětí:

Rozhovor provést na místě, které je bezpečné, sedět vedle sebe jako partneři, bez třetí osoby.

Bez nátlaku! (Zeptat se, jak se mu daří, co se děje doma...., mluvit o pocitech – „Mám pocit, že se ve třídě necítíš dobře, chceš mi o tom něco říct?“ apod.)

Zajistit ochranu oběti – nechat ji bezpečně odejít ze školy (rodiče) nebo zajistit její ochranu!

ZÁPIS! VŠE SI NECHAT PODEPSAT! Pokud odmítne, zapište.

Jednání s rodiči:

Ne najednou!

Pozvat rodiče agresorů i obětí.

Rodiče oběti: informovat, jak bylo zajištěno zdraví jejich dítěte a sdělit, jak byli agresoři potrestáni.

Rodiče agresora: rodiče agresorů informovat každého zvlášť, sdělit, jak byli potrestány jejich děti, upozornit je na to, že šikana je závislé chování, nabídnout instituce pro případnou práci s dítětem

Konstruktivní rozhovor by neměl trvat déle než 45 minut!

Nebýt u rozhovoru sám!

ZÁPIS! VŠE SI NECHAT PODEPSAT! Pokud odmítnou, zapsat.

NÁLEZ ALKOHOLU V PROSTORÁCH ŠKOLY

1. látku zajistit /netestovat/
2. informovat ředitelku školy, zástupkyni ředitelky, MP, třídní učitelku
3. látku uložit v ředitelně školy
4. provést záznam – kdo, kde, v kolik, co /popsat/, jaké množství,
5. záznam uložit u MP
6. mapovat – zvýšená pozornost při dohledu nad žáky, při pohybu žáků v prostorách školy ...
7. informovat rodiče o nálezů na třídních schůzkách / rodiče by měli zvýšit pozornost/

8. likvidace látky – ŠPT, zápis /kdy, kdo, jak,/zápis uložit u MP

ZADRŽENÍ ALKOHOLU U ŽÁKA

1. látku zajistit /netestovat/
2. informovat ředitelku školy, zástupkyni ředitelky, MP, třídní učitelku
3. látku uložit v ředitelně školy
4. provést záznam – kdo, kde, v kolik, co /popsat/, jaké množství, i s vyjádřením žáka, žák podepsat
5. záznam uložit u MP
6. informace zákonných zástupců
7. projednání přestupku – výchovné opatření – 1.zadržení ředitelská důtka, další snížená známka z chování
8. pozvání na jednání VK, osobní jednání se zákonnými zástupci, písemná informace o výchovném opatření
9. likvidace látky – ŠPT, zápis /kdy, kdo, jak,/zápis uložit u MP

ŽÁK PO POŽITÍ ALKOHOLU

1. zabránit další konzumaci
2. zajistit látku, látku uložit v ředitelně školy
3. informovat ředitele školy
4. žáka izolovat a posoudit jeho zdravotní stav
 - při ohrožení života volat záchranku, následně informovat rodiče
 - vyzvání rodičů k osobnímu vyzvednutí žáka
 - vyjádření žáka /odkud, od koho/, pokud schopen podpis
5. provést záznam, uložit u MP
6. projednání přestupku – výchovné opatření – snížená známka z chování
7. ohlášení přestupku OSPODu
8. pozvání na jednání VK, osobní jednání se zákonnými zástupci, písemná informace o výchovném opatření

KOUŘENÍ VE ŠKOLE, V AREÁLU ŠKOLY, NA AKCÍCH ŠKOLY, PŘI VYUČOVÁNÍ MIMO AREÁL ŠKOLY

1. zabránit dalšímu kouření
2. odebrat další cigarety- zapsat kolik a jaké značky
3. informovat ředitele informovat ředitelku školy, zástupkyni ředitelky, MP, třídní učitelku
4. látku uložit v ředitelně školy
5. provést záznam s vyjádřením žáka, podpis žáka, uložit u MP
6. oznámení zákonným zástupcům, pozvání na jednání VK
7. projednání přestupku – výchovné opatření – snížená známka z chování
8. likvidace cigaret – ŠPT, zápis /kdy, kdo, jak,/zápis uložit u MP

PODEZŘENÍ Z UŽITÍ OMAMNÝCH A PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK

1. zabránit dalšímu užití
2. informovat ředitelku školy, zástupkyni ředitelky, MP, třídní učitelku
3. žáka izolovat a posoudit jeho zdravotní stav
 - při ohrožení života volat záchranku, následně informovat rodiče
 - vyzvání rodičů k osobnímu vyzvednutí žáka
 - vyjádření žáka /odkud, od koho/, podpis
4. pokud žák odmítá látku vydat a je podezření, že má žák další látku u sebe volat Policii ČR – nikdy neprovádět osobní prohlídku
5. pokud žák látku vydá – zajistit, popsat /kdo, kdy, kde, komu, co/, uložit v ředitelně předat Policii ČR
6. provést záznam, uložit u MP
7. projednání přestupku – výchovné opatření
8. oznámení zákonným zástupcům, pozvání na jednání VK, předání kontaktů pro profesionální pomoc
9. oznámení OSPODu , Policii ČR

ŽÁK PŘINESE DO ŠKOLY OPL, PŘEDVÁDÍ JE, NABÍZÍ, PRODÁVÁ

A - látku se nám podařilo zabavit

1. žáka odvést mimo kolektiv, netelefonovat, dozor
2. uložit látku do obálky, sáčku...se záznamem o zabavení, který obsahuje : datum, čas, popis zabavených předmětů, komu byly zabaveny, kde, kým a za jakých okolností, podpisy vedení školy, toho, komu byla látka zabavena; pokud podpis odmítne – napsat odmítl
3. informovat ředitelku školy, zástupkyni ředitelky, MP, třídní učitelku
4. látku uložit v ředitelně školy
5. provést záznam a uložit u MP
6. volat Policii ČR
7. kontaktovat zákonné zástupce
8. projednání přestupku – výchovné opatření
9. oznámení OSPOD

B - látku se nám nepodařilo zabavit, majitel ji odmítá vydat

1. žáka odvedeme mimo kolektiv, netelefonovat, dozor
2. informovat ředitelku školy, zástupkyni ředitelky, MP, třídní učitelku
3. zamezíme mu v likvidaci látky
4. provést záznam a uložit u MP
5. ihned volat Policii ČR
6. kontaktovat zákonné zástupce
7. projednání přestupku – výchovné opatření
8. oznámení OSPOD

ZJIŠTĚNÉ STOPY TÝRÁNÍ, PODEZŘENÍ NA TÝRÁNÍ NEBO POHLAVNÍ ZNEUŽÍVÁNÍ

1. informovat ředitelku školy, zástupkyni ředitelky, MP, třídní učitelku
2. šetření – rozhovor se žákem

3. oznámit OSPODu
4. oznámit Policii ČR
5. provést záznam – kdo, kdy, kde, co, jak často; vyjádření dítěte a uložit u MP

ŽÁK SE SVĚŘÍ, ŽE JE DOMA TÝRÁN, POHLAVNĚ ZNEUŽÍVÁN

1. informovat ředitelku školy, zástupkyni ředitelky, MP, třídní učitelku
2. šetření – rozhovor se žákem
3. oznámit OSPODu
4. oznámit Policii ČR
5. provést záznam – kdo, kdy, kde, co, jak často; vyjádření dítěte a uložit u MP

NEOMLUVENÁ NEPŘÍTOMNOST ŽÁKA VE VYUČOVÁNÍ

1. školní docházku eviduje třídní učitel
2. o zvýšené omluvené i neomluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel VP
3. při zvýšené omluvené nepřítomnosti VP individuálně ověřuje její věrohodnost
4. pokud žák do dvou dnů od nástupu po nepřítomnosti do školy nepředloží písemně omluvenku, je nepřítomnost považovaná za neomluvenou
5. neomluvenou nepřítomnost řeší třídní učitel formou pohovoru se zákonným zástupcem/písemné vyzvání doporučeným dopisem/
6. provést záznam o jednání na předepsaném tiskopise
7. tiskopis uložit u VP
8. neomluvená nepřítomnost nad 10 hodin – VP svolává VK /písemné vyzvání doporučeným dopisem/; informace OSPODu.
9. neomluvená nepřítomnost nad 25 hodin – VP svolává VK/písemné vyzvání doporučeným dopisem/ ; informace OSPODu, Policii ČR/100 hodin/
10. výchovné opatření – do 10 hodin ředitelská důtka, 11 až 20 snížená známka z chování – uspokojivé, nad 20 – snížená známka z chování – neuspokojivé

Program proti šikanování

Škola či školské zařízení má jednoznačnou odpovědnost za děti a žáky. V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., (Školský zákon), je škola povinna zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování (sociálně patologických jevů). Z tohoto důvodu musí pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předcházet, jeho projevy neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc.

Odhalení šikany bývá obtížné. Významnou roli při jejím zjišťování hraje strach, a to nejen strach obětí (msta agresorů), ale i pachatelů a dalších účastníků. Účinné a bezpečné vyšetření šikany vychází z kvalifikovaného odhadu stádia šikany

Prevence šikany a její minimalizace souvisí s dobrou komunikací jednotlivých pracovníků školy. Organizace chodu školy musí umožňovat častou, pružnou a efektivní komunikaci o problémových jevech. Kdykoliv si někdo z pracovníků školy všimne příznaků nezdravých vztahů a nevhodného chování k některým žákům, neprodleně to sdělí třídnímu učiteli a školnímu metodikovi prevence, vedení školy. Každý řešený případ je nutné „dotáhnout“ – shrnout postupy a výsledky řešení a náležitě informovat zúčastněné strany.

Co je a co není šikana

Šikana je agresivní chování ze strany žáka/ů vůči žákovi nebo skupině žáků či učiteli, které se v čase opakuje (nikoli nutně) a je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně, sociálně a/nebo v případě šikany učitele také profesionálně. Šikana je dále charakteristická nepoměrem sil, bezmocností oběti, nepříjemností útoku pro oběť a samoučelností agrese.

Podoby šikany:

- **Přímá šikana** může mít podobu fyzickou (např. bití, plivání, tahání za vlasy), verbální (např. vulgární nadávky, zraňující komentáře k rase, národnosti, etnicitě, náboženství nebo sexualitě, výhrůžky, násilné a manipulativní příkazy); nebo neverbální (např. urážlivá gesta a zvuky, zírání, používání zastrašujících nebo výhrůžných výrazů ve tváři, nebo v řeči těla, ničení/schovávání/kradení věcí nebo učebních pomůcek).
- **Nepřímá šikana** má za cíl způsobit emocionální a psychologické utrpení a poškodit sociální status oběti. Tato šikana je vykonávána způsobem, kdy útočník působí bolest tak, aby to vypadalo, že žádný takový záměr ve skutečnosti nemá. Hlavní agresor k útoku často využívá prostředníka, neútočí přímo. Nepřímá šikana je většinou nefyzická, nicméně v některých případech může být také třetí strana manipulována do situace, kdy má zapříčinit fyzické ublížení. Nefyzické formy nepřímé šikany pak mohou zahrnovat záměrnou ignoraci nebo izolování žáka nebo učitele rozšiřování zákeřných pomluv a lží, neoprávněná nařčení ze sexuálního obtěžování nebo nespravedlivého hodnocení (u učitele), ničení pověsti a reputace, ponižování před ostatními žáky i pedagogy, nepříjemné sexuální provokace.
- Jednou z nejčastějších forem šikany je také elektronická šikana, tj. **kyberšikana**, která může mít podobu např. zakládání falešných profilů na jméno žáka či učitele s dehonestujícím obsahem, prezentace ponižujících videí na portálech, jako je youtube.com, spoluzaci.cz nebo facebook.com apod., prezentace zraňujících

komentářů na webu, rozesílání vulgárních nebo výhružných koláží s tváří žáka nebo učitele či příslušníků jeho rodiny, výhružné SMS nebo e-maily apod. Oproti šikaně tváří v tvář má kyberšikana ze své podstaty mnohem větší dosah, čímž ještě více zhoršuje prožívání oběti. Pokud je oběť šikanována ve třídě, svědky pomluv, nadávek, posmívání a ztrapňování je max. několik desítek lidí. V prostředí internetu může být svědkem (ale i útočníkem) stejného chování i několik desítek tisíc lidí. Kyberšikana bývá u dětí školního věku často doplňkem klasické přímé a nepřímé šikany. Je tedy důležité při řešení prověřit případné souvislosti s klasickou šikanou. Tedy pokud probíhá klasická šikana (např. nadávky, ponižování), je nutné zjistit situaci oběti v kyberprostoru (mobil, profil, chat apod.) a naopak. Škola by se kyberšikanou měla zabývat vždy, když se o ní dozví. Základním úkolem musí být zmapování konkrétního případu, které škole pomůže rozhodnout se pro správný postup řešení.

Šikanou tedy není:

- Hranice, která odlišuje šikanování od škádlení nebo agrese, bývá někdy neztetelná. U žáků se za šikanování nepovažuje škádlení nebo agrese, které nemá znaky šikanování. Jedním z rozlišujících prvků je schopnost žáka škádlení opětovat, bránit se mu, zastavit ho. Ve chvíli, kdy se žák škádlení nebo agresí neumí nebo nemůže bránit, cítí se bezradný a bezmocný, a přesto škádlení nebo agrese pokračuje, pak toto chování přerůstá v šikanu. Podobně, jedná-li se o šikanu pedagoga žáky, pak šikana není zlobení a nerespektování ze strany žáků, které postrádá znaky šikany. Naopak přerůstá v šikanu, stává-li se vědomým, záměrným, úmyslným a cítí-li pedagog, že není v jeho moci jej zastavit, cítí se bezbranně, ztrácí autoritu a poměr sil v rolích žák/žáci x pedagog se obrací.
- Šikanou tedy není jednorázová rvačka či konflikt

Naše cíle jsou:

1. snažit se vytvořit prostředí omezující vznik šikany (prevence)
2. být ve střehu a odhalit počínající šikanu dříve, než se plně rozvine
3. vhodnými prostředky zamezit jejímu dalšímu trvání - každý případ vyžaduje specifické řešení!

Prevence šikany

- Podporovat rozvíjení pozitivních vztahů mezi žáky.
- Vést žáky k sebedůvěře, přiměřenému sebevědomí a odpovědnosti za své jednání.
- Jednat s žáky jako s partnery, respektovat jejich práva, zároveň je vést k plnění povinností.
- Co nejvíce omezit nudu při výuce - šikana, často vzniká jako zdroj zábavy pro agresory.
- Udržovat ovzduší důvěry mezi žáky a pedagogy.
- V kritických situacích dát jasně najevo, že toto chování je špatné a nelze je tolerovat.
- Nebýt lhostejný k projevům agresivity, a to i v případě, že nejsem pověřen dozorem.

- Informovat žáky, ale i rodiče, na koho se obrátit při problémech – třídní učitel, výchovný poradce, vedení školy, metodik prevence, linka důvěry.....
- Snažit se mít přehled o vzájemných vztazích ve třídě i mimo ní. Třídní učitel by měl znát záliby svých žáků, zajímat se o to, jak tráví volný čas, a umět si s nimi o tom popovídat, mají-li zájem.
- Vzdělávání pracovníků v oblasti prevence rizikového chování
- Na řešení šikany se podílejí:
 - třídní učitelky, učitelky, vychovatelky, asistentky pedagoga,
 - výchovný poradce
 - vedení školy
- Společný postup pedagogů i rodičů při řešení případů šikanování

viz krizový plán

- Prevence zařazena do výuky (viz ŠVP) a dále budou zařazovány preventivní aktivity do plánu tříd (viz měsíční plány školy) Pedagogové se soustředí se na rozvoj pozitivních vztahů, umožňují rozvoj spolupráce a zpětnou vazbu. Žáci by měli být otevřeni skupinové práci, dokázat se vyjadřovat slušně a otevřeně při zpětné vazbě.
- Účinný ochranný režim (dozory, třídní pravidla)
- Práce s Desaterem proti šikaně, ve třídách individuálně stanovena pravidla, dohled nad žáky v době před zájmovými kroužky a o přestávkách – možnost aktivního odpočinku o přestávkách
- Spolupráce s rodiči
 - Informovanost rodičů o prospěchu a chování jejich dítěte – týdenní a měsíční plány
 - Návštěvy v hodinách
 - Společné aktivity rodičů, rodičů, žáků a zaměstnanců školy
- Poradenské služby – adresář organizací poskytující poradenské služby
- Dobré vztahy s okolními školami – podle možností pořádat společnou akci žáků
- Zapojit do DVPP s tematikou rizikového chování další pracovníky školy

Postupy pro vyšetřování a řešení šikany

Nová cesta k léčbě šikany-Kolář M. (2011)

První pomoc při počáteční šikaně	Krizový scénář pro výbuch skupinového násilí při pokročilé šikaně
<ol style="list-style-type: none"> 1. odhad závažnosti a formy šikany; 2. rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s oběťmi; 3. nalezení vhodných svědků; 4. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků a konfrontace oběti s agresory); 5. ochrana oběti; 6. předběžné vyhodnocení a volba ze dvou typů rozhovoru: <ol style="list-style-type: none"> a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření); b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku); 7. realizace vhodné metody: <ol style="list-style-type: none"> a) metoda usmíření; b) metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči); 8. třídní hodina: <ol style="list-style-type: none"> a) efekt metody usmíření; b) oznámení potrestání agresorů; 9. rozhovor s rodiči oběti; 10. třídní schůzka; 11. práce s celou třídou. 	<ol style="list-style-type: none"> A. První (alarmující) kroky pomoci <ol style="list-style-type: none"> 1. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany; 2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí B. Příprava podmínek pro vyšetřování <ol style="list-style-type: none"> 3. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy; 4. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi; 5. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře); 6. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům C. Vyšetřování <ol style="list-style-type: none"> 7. rozhovor s oběťmi a informátory; 8. nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků; 9. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky; 10. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s oběťmi (oběťmi) D. Náprava <ol style="list-style-type: none"> 11. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny

Školní řád

Školní řád k dispozici :

1. V elektronické podobě v PC ve složce Tiskopisy
2. Ve sborovně